ALLAH'IN GÜZEL İSİMLERİNDEN MÜMİNLERE MESAJLAR

هُوَ اللّٰهُ الَّذٖى لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ
عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِۚ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحٖيمُ

Aziz Müminler!

Bizler, sabah ve akşam namazlarından sonra Haşr sûresinin son üç ayetini okuruz. Allah'ın varlığını, birliğini, yüceliğini hatırlar, en güzel isimleriyle Onu tesbih ederiz. Peygamberimiz (s.a.s.)'in sabah ve akşam bu ayetleri okuyanlara meleklerin dua edeceği müjdesine nail olmaya çalışırız.

Kıymetli Müslümanlar!

Haşr sûresinin son üç âyeti, ***"Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur"*** şeklindeki tevhid ilkesiyle başlar. Her insana, bu hakikati gönülden kabul etmesi ve Allah'a samimiyetle bağlanması gerektiğini öğretir. Rabbimiz, gizli ve aşikâr olanı, görüleni ve görülmeyeni hakkıyla bilendir. Rahmândır; dünyada bütün insanlara karşı çok şefkatlidir. Rahîmdir; âhirette ise sadece müminlere merhamet edendir.

Mümin, Allah'ın kendisini her an ve her yerde gördüğünün, her türlü niyetini bildiğinin farkında olarak yaşar. Çünkü o, Rabbinin kendisine şah damarından daha yakın olduğuna inanmıştır.

Aziz Kardeşlerim!

Allah Teâlâ, isimleri ile kendisini bize şöyle tanıtır. Yüce Rabbimiz, Meliktir; mülkün gerçek sahibidir. Varlık da Onundur, yokluk da. Elimizdeki nimetleri bize emanet eden Odur. Mümin, sahip olduğu her nimetin kendisine verilen bir emanet olduğu şuuruyla hareket eder. Mal ve mülkün, makam ve mevkiin, şan ve şöhretin esiri olmaz. Aksine gün gelip nimetin hesabını vereceğine olan inancıyla, emanete riayet eder.

Yüce Allah Kuddûstür; her türlü noksanlıktan uzaktır. Mutlak kemal sahibidir. O, Selâmdır; esenlik, huzur ve barışın kaynağıdır. Mümin de başta ailesi olmak üzere hayatının her alanında huzur ve sükûnetin hâkim olması için gayret gösterir.

Allah Teâlâ, Mümindir; güven veren, kendisine güvenenleri korkudan emin kılandır. Gönlünü açanlara iman bahşedendir. Müheymindir; her şeyi görüp gözetendir. Dünyanın türlü sıkıntıları karşısında el açıp yalvaracağımız, sığınağımız, dayanağımız Odur.

O, Azizdir; yegâne galip, izzet ve şanın asıl sahibidir. Cebbârdır; murat ettiğini her durumda icra eden, yaraları saran, dertlere derman olan Odur. Mütekebbirdir; büyüklük ancak kendisine yaraşan, büyüklükte eşi olmayandır. Onun karşısında herkes acizdir. Her türlü eksiklikten münezzeh olan Rabbimizin eşi ve benzeri yoktur.

Muhterem Müslümanlar!

Haşr sûresinin son ayetinde Yüce Rabbimiz şöyle buyurur: Allah, istediğini istediği surette, hiçbir örneği olmadan yaratandır. Varlıkların şekil ve özelliklerini tayin edendir. Mümin, son nefesine kadar Rabbinin lütfettiği tertemiz fıtrata sahip çıkar. Allah nezdinde asıl değerli olanın görünüş, mal, mülk değil, iman-ı kâmil, kalb-i selîm, amel-i salih ve güzel ahlak olduğunu bilir. Gönlünü kin, nefret, fitne ve haset gibi kötülüklerden uzak tutar.

En güzel isimler Onundur. Bizler en güzel isimleriyle Allah'a yakarışta bulunuruz. Peygamberimiz (s.a.s.), *"Allah'ın doksan dokuz ismi vardır.* Kim bu isimleri öğrenip gereğiyle amel ederek sayarsa cennete girer." (Buhârî) buyurmuştur. Rabbimizin esmâ-i hüsnâsının anlamını idrak edip gereğiyle amel etmek hepimizin gayesi olmalıdır.

Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı tesbih eder, yüceltir. O, mutlak güç, hüküm ve hikmet sahibidir.

Kıymetli Kardeşlerim!

Allah'a imanın gereği, Ona hiçbir şeyi ortak koşmamak, Ondan başka hiçbir gücün önünde boyun eğmemektir. Allah'a teslimiyetin bir göstergesi olan kulluk görevlerini asla ihmal etmemektir.

Bu mübarek cuma vaktinde hep birlikte Allah'a gönülden niyaz edelim ve diyelim ki: Rabbimiz! Bizleri sana hakkıyla inanan, İslam'a samimiyetle bağlanan, Haşr sûresinde öğrettiğin hakikatleri anlayan ve yaşayan kullarından eyle! Kur'ân-ı Kerim'in rehberliğinden, Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.s.)'in örnekliğinden bizleri bir an olsun mahrum bırakma!

ПОСЛАНИЯ ЗА ВЯРВАЩИТЕ В ПРЕКРАСНИТЕ ИМЕНА НА АЛЛАХ

هُوَ اللّٰهُ الَّذ۪ي لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ
عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِۚ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّح۪يمُ

Скъпи вярващи!

Всички ние след сабах и акшам намаз четем последните три айета от сура ел-Хашр. Спомняме си за Аллах Теаля, Неговото съществуване, единство и могъщество, и Го споменаваме с най-прекрасните Му имена. Така се стараем да бъдем от хората, за които Пейгамбера (с.а.с.) съобщава, че меляикетата ще се молят за онези, които сутрин и вечер четат тези айети.

Братя мюсюлмани!

Последните три айета от сура ел-Хашр започват с принципа на единобожието – тевхид ***„Той е Аллах, няма друг Бог освен Него“***. Учи всички хора да приемат тази истина от сърце и искрено да се обърнат към Аллах.

Той е нашия Създател, Знаещия и неведомото, и явното. Всемилостивия – към всички на този свят, Милосърдния – към вярващите в съдния ден.

Вярващият живее със съзнанието, че Аллах го вижда постоянно и навсякъде и че знае всяко негово намерение. Тъй като той вярва, че неговият Господар е по-близо до него, отколкото вената на шията му.

Скъпи братя!

Аллах представя Себе си със Своите имена, както следва: Той е *ел-Мелик* – Истинския владетел на битието. Всичко съществуващо и несъществуващо е в Негово владение. Той е Онзи, Който ни поверява благата, които притежаваме. Вярващият действа със съзнанието, че всички блага, които притежава, са му поверени от Него. Затова не става роб на богатството, поста и славата … Напротив, отчита поверената му благодат, защото вярва, че ще дойде ден, в който ще отговаря за тях.

Всевишния Аллах е *ел-Куддюс* – Пречистия, Онзи, Който е далеч от всички недостатъци. Абсолютно Съвършения – *ес-Селям*, Който извежда рабите Си към безопасност, щастие и мир. Вярващият също се старае – най-напред сред семейството си, после в цялата сфера на своя живот – да възцари правдата, спокойствието и мира.

Аллах Теаля е *ел-Мумин* – Вдъхващия доверие, Онзи, Който пази уповаващите се в Него. Озаряващия сърцата със светлината на вярата. Той е *ел-Мухеймин* – Онзи, Който наблюдава и пази всичко. Той е нашият приют, нашата опора и Онзи, към Когото трябва да отправяме дуата си за помощ, когато се изправяме пред светските проблеми.

Той е *ел-Азиз* – Всемогъщия; Единствения собственик на славата, за Когото поражението е немислимо. Той е *ел-Джеббар* – прави всичко, което пожелае, поправя недостатъците, лекува раните и проблемите на рабите. Той е *ел-Метекеббир* – Онзи, Който показва своето величие, Преголемия, Който няма равен Нему. Всички са безпомощни срещу Него Всечист е Той от онова, с което Го съдружават! Няма равен и приличащ Нему.

Уважаеми мюсюлмани!

В последния айет от сура ел-Хашр Аллах Теаля повелява: *„Той е Аллах – Сътворителя, Изкусния, Ваятеля!“*. Сътворява всяко нещо, което пожелае и както пожелае, без да има мостра за това. Определя формата и характера на творенията. Вярващият до последния си дъх пази своята чиста природа, с която е дарен. И знае, че най-ценното нещо при Аллах не е външният вид и богатството, а истинската вяра, искреното сърце и добрият нрав. Затова предпазва сърцето си от злото, омразата, раздора и завистта.

Негови са най-прекрасните имена, с които ние Го молим и зовем. Пейгамбера (с.а.с.) е казал: *„Аллах Теаля има деветдесет и девет имена. Който ги научи с убеденост и живее според тях, ще влезе в дженнета“* (Бухари). Затова трябва да целим схващането на техния смисъл и да живеем според тях. Прославя Го всичко на небесата и на земята. Той е Всемогъщия, Всемъдрия.

Скъпи братя!

От условията на вярата в Аллах е да не Го съдружаваме с никакви други божества. Да не се подчиняваме на никой друг, освен на Него, и да покажем предаността си към Него, като не пренебрегваме задълженията, който Той ни е повелил.

Нека в този свещен петъчен ден всички от сърце се обърнем към Аллах Теаля и го помолим: Я, Рабби! Стори ни от онези Твои раби, които наистина вярват в Теб, искрено се привързват към исляма, разбират и живеят според айетите на сура ел-Хашр! Молим те дори за миг да не ни оставяш без святото напътствие на Корана и примера на любимия ни Пейгамбер – Мухаммед Мустафа (с.а.с.)!

NİMETE KÜFRAN

إِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى
يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْۜ وَاِذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ
بِقَوْمٍ سُٓوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُۚ
وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِه۪ مِنْ وَالٍ

Ey Cemaat-i Müslimîn!

Hutbemiz küfrân-ı nimete dâirdir. Bilinen bir gerçektir ki, bu gökkubbenin altına imtihan edilmek üzere geldik. Bir çok vazifelerimiz var: Rabbimize karşı vazifelerimiz var. Ailemize karşı vazifelerimiz var. Yurdumuza karşı vazifelerimiz var.

Bütün bu vazifeleri yerince yapmak zorundayız. Ve hepsi Cenâb-ı Hakk'ın emirleridir. Bunun için de gücümüzün yettiği kadar çalışacak, bu vazifeleri yerine getirebilmek için Rabbimizin ihsan buyurduğu nimetlerden faydalanacağız. Yoksa huzur-ı ilâhîye yüz akı ile gidemeyiz.

Kardeşlerim!

İhsan buyurulan nimetler, âhirette nâil olacağımız nimetlerin birer örneğidir. Cenâb-ı Hak nimetlerini bize verirken sanki diyor ki: "Ey kulum, sana dünyada bu kadar nimet verdim. Aynı zamanda birçok vazife ile de vazifelendirdim. Şayet vazifelerini yapıp nimetlerime karşı küfranda bulunmazsan, ben bu nimetleri fazlalaştırırım. Seni bu dünyada rahat yaşatırım. Âhirette de cennet nimetleriyle mesut ederim.

İşte ihsan olunan bu nimetlere karşı küfrânda bulunmak kulun bir suçudur. Bu da kişinin yapmak zorunda olduğu vazifeleri yerine getirmemekle olur. O zaman bu nankörlük karşısında Allah'ın nimetlerini kesmesi yahut dünya musibetleriyle cezalandırması beklenir. Okuduğum âyet-i kerime bunu teyit etmektedir. Cenâb-ı Hak buyuruyor ki: ***"Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirinceye kadar Allah, onlarda bulunanı değiştirmez. Allah bir topluma kötülük diledi mi, artık onun için geri çevrilme diye bir şey yoktur. Onların Allah'tan başka yardımcıları da yoktur."*** (er-Raad, 13/11)

Kıymetli Müminler!

Âyet-i kerimeden nankörlük hâlinde verilen nimetlerin ya azalacağı yahut bütün bütün elden gideceği açıkça anlaşılmaktadır. Âhiret cezası da başka... Nitekiın bir hadis-i şerifte sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) buyuruyor ki: *"Üzerinize çokça korktuğum, Allah'ın yerin bereketlerini üzerinizden almasıdır."* Ashabtan bazıları: "Yerin bereketleri nedir, yâ Rasûlâllah?" diye sordulr. Rasûl-i Ekrem de *"Dünyanın güzelliği, dünyanın mesut hayatı!"* diye cevap verdi.

Biz âciz kullarını dünyada ve âhirette mesut eyle yâ Rab, yâ İlâhe'l-âlemîn!

ОТРИЧАНЕТО НА БЛАГАТА

إِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْۜ وَاِذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُٓوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُۚ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِه۪ مِنْ وَالٍ

Уважаеми мюсюлмани!

Всички ние знаем, че сме дошли на този свят, за да бъдем изпитани от нашия Създател и Владетел, и затова имаме редица задължения: към нашия Него; към нашето семейство; към нашата родина и други...

Ние сме длъжни да изпълним всички тези задължения, тъй като всички те са повеля от Всевишния Аллах към нас. Затова ще се трудим, доколкото е по силите ни. А за да ги изпълним, ще се възползваме от благата, с които Аллах Теаля ни е дарил. Иначе няма как да се явим пред Него с чисти и неопетнени лица.

Братя мюсюлмани!

Благата, с които сме дарени на този свят, са като малка мостра на онези, с които ще бъдем въздадени в отвъдното. Дарявайки ни с тези блага, Всевишния Аллах, като че ли ни казва: „О, раби Мои! Дарих ви с безброй дарове и блага на този свят и ви повелих редица задължения. Ако изпълните Моите повели и не се отречете от Моята благодат, аз ще увелича изобилието и берекета си към вас. Ще ви даря със спокоен и щастлив живот, а в съдния ден ще ви зарадвам с дженнета и благата в него“.

Скъпи вярващи!

Небрежността и отричането на всички тези блага е голямо престъпление. А това става с неизпълнение на задачите, с чието извършване рабът е задължен. Тогава в замяна на тази неблагодарност се очаква Аллах да прекрати благодатта си върху този раб или да го накаже със земно нещастие и наказание.

В айета, който цитирах по-горе, Дженаб-и Хак повелява: ***„Аллах не променя народ, докато той не промени себе си. И ако Аллах поиска зло за някой народ, то не може да бъде отклонено, и нямат покровител освен Него“*** (ер-Раад, 13: 11).

Уважаеми мюсюлмани!

От айета разбираме, че неблагодарността ни към дадените блага ще бъде причина за тяхното намаление или изцяло отнемане на този свят и че в съдния ден ни очаква сурово наказание. Затова Пратеника на Аллах (с.а.с.) е казал: *„Едно от нещата, за което много се страхувам за вас, е Аллах Теаля да не вдигне и премахне благодатта – берекета от вас!“*. Тогава някои сахабии попитали: „А какво е благодатта?“. А Пейгамбера (с.а.с.) отговорил: *„Красотата на този свят и щастливият живот!“* (Бухари).

Молим се на Аллах Теаля да се смили над нас – Неговите безпомощни раби, и да ни дари с добро както на този сват, така и в отвъдния!

İMAN-AMEL İLİŞKİSİ

إِنَّ الَّذ۪ينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ
ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلٰٓئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا
وَاَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّت۪ي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

Aziz Müminler!

Rasûlüllah (s.a.s.) bir gün bineğiyle giderken arkasında oturan Muâz b. Cebel'e *"Yâ Muâz!"* diye seslendi. Muâz, "Buyur yâ Rasûlâllah! Emret!" diyerek cevap verdi. Peygamberimiz tekrar, *"Yâ Muâz!"* diye seslendi. Muâz yine "Buyur yâ Rasûlâllah! Emret!" dedi. Bu durum üç defa tekrarlandı. Daha sonra Allah Rasûlü şöyle buyurdu: *"Kim kalbiyle tasdik ederek Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şehâdet ederse Allah ona cehennemi haram kılar."* (Buhârî)

Değerli Müslümanlar!

Yüce Rabbimizin bizlere bahşettiği nimetlerin en başında iman gelmektedir. İman, Allah'ın varlığına ve birliğine, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kaza ve kaderin Allah'tan olduğuna gönülden inanmaktır. Rahmet Peygamberinin bize tebliğ ettiği bütün hakikatleri kalp ile tasdik, dil ile ikrar etmektir. Allah'a sadakat ve teslimiyetle bağlanmaktır.

Muhterem Müminler!

Her insan fıtrat üzere doğar. Fıtrat, insanın imana ve iyiliğe meyilli bir yaratılış özüne sahip olması demektir. Fıtratına uygun olarak imanı, İslâm'ı ve ihsanı seçenler tükenmez nimetlere nail olur. Allah (c.c.), kendisine hakkıyla inanan ve güvenen kullarıyla daima beraberdir. Onları kollayıp gözetir, yalnız bırakmaz, onlara yardım eder.

İman, insanın hayatına anlam katar. Ona dünyada yaratılış gayesine uygun bir yaşama bilinci aşılar. Davranışlarını şekillendirir, fikir ve kararlarına yön verir. Zorluklar karşısında insanı kuvvetli, dayanıklı ve sabırlı kılar. Yalnızlığı, güçsüzlüğü ve ümitsizliği ortadan kaldırır. Nimetin kıymetini bilmeye ve şükrünü eda etmeye vesile olur.

Kıymetli Müminler!

Allah'a iman etmek, Peygamberimizin sünnetini hayatımızın her alanında yaşanılır kılmayı gerektirir. Mümini, *"elinden ve dilinden emin olunan kimse"* (Nesâî) olarak tarif eden Allah Rasûlü (s.a.s.); ahde vefa göstermek, emanete riayet etmek, misafire ikramda bulunmak, konuştuğunda hayır söylemek gibi nice güzel hasleti imanın bir tezahürü olarak zikretmiştir. "Ey Allah'ın Rasûlü, bana İslâm hakkında öyle bir şey söyle ki, senden başka kimseye bu hususta soru sormama gerek kalmasın" diyen bir sahabiye *"Allah'a iman ettim de, sonra dosdoğru ol"* cevabını vermiştir (Müslim).

Kardeşlerim!

İmanımızı diri tutan salih ameldir; kemale erdiren ise güzel ahlâktır. Rabbimiz, iman edip rızasına uygun şekilde iyi, doğru ve güzel işler yapanları şöyle müjdelemektedir: ***"Erkek ya da kadın, kim mümin olarak salih amel işlerse, elbette ona hoş bir hayat yaşatacağız ve onların mükafâtlarını yapmakta olduklarının en güzeliyle vereceğiz."*** (en-Nahl, 16/97). Sevgili Peygamberimiz de *"Müminlerin iman bakımından en olgun olanları ahlâkı en güzel olanlarıdır."* (Tirmizî) buyurarak iman ile ahlâk arasındaki bağın vazgeçilemez olduğuna işaret etmiştir.

Aziz Müminler!

İman ve salih amel bizi ahirette Rahmânın rahmetine ulaştıracak en kıymetli sermayemizdir. Nitekim Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyrulmaktadır: ***"Rabbimiz Allah'tır deyip de istikamet üzere yaşayanlar, işte onların üzerine melekler şu müjdeyle inerler: Korkmayın, kederlenmeyin, size vaad olunan cennetle sevinin!"*** (Fussilet, 41/30).

İmanını salih amel ve güzel ahlakla hayatına yansıtan her mümin Cenâb-ı Hakkın bu müjdesinin muhatabıdır. Yeter ki kul, canı gönülden Rabbine yönelsin ve her durumda ***"Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!"*** (Âl-i İmrân, 3/173) desin.

Aziz Müminler!

İman bir bütündür. İman esaslarından birini bile kabul etmemek inançsızlık anlamına gelir. Bu ise büyük bir felâkettir. Çünkü inançsızlık kişiyi yaratılış gayesinden uzaklaştırarak anlamsız bir hayata sürükler. Yüce idealler uğruna fedakârlık yapma duygusunu zedeler. Eşi ve ortağı olmayan bir kudrete, o kudretin gönderdiği rehbere, vadettiği hakikate, sonsuz bir yaşamın varlığına inanmayan huzuru ve mutluluğu yakalayamaz. Ahiret gününde ise Allah'ın rahmet ve inayetinden mahrum olur.

Kardeşlerim!

İmanımızın kıymetini bilelim. Öyle bir imana sahip olalım ki ruhumuzu yüceltsin, kulluğumuzu pekiştirsin, ahlakımızı güzelleştirsin, hevâ ve hevesimizin esiri olmaktan bizi korusun. Bu günümüzü olduğu kadar geleceğimizi de inşa etsin. Dünyamızı olduğu kadar ahiretimizi de mamur etsin.

Hutbemi Sevgili Peygamberimizin şu niyazıyla bitiriyorum: *"Allah'ım! Bize imanı sevdir, kalplerimizi imanla süsle! Bize küfrü, itaatsizliği ve isyanı sevdirme, kerih göster! Bizi doğru yolda olanlardan eyle!"* (Ahmed b. Hanbel).

ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ВЯРАТА И ДЕЛАТА

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَاَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِى كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

Скъпи братя!

Един ден Пратеника на Аллах (с.а.с.) пътувал върху едно превозно средство заедно с Муаз ибн Джебел (р.а.). По пътя той се обърнал към него и три пъти му казал: *„О, Муаз!“*. Като всеки път Муаз му отговарял: „Да, о, Пратенико на Аллах! Заповядайте!“. После Пейгамбера (с.а.с.) казал: *„(Знай, че) няма човек, който да засвидетелства, че няма друг истински бог, освен Аллах, и че Мухаммед е Негов раб и пратеник – искрено от сърце, освен Аллах да не забрани огъня за него“*. (Бухари)

Уважаеми братя!

Най-скъпият дар сред благата, с които Аллах Теаля ни е дарил, е вярата – иманът. Вярата от сърце в съществуването и единството на Аллах, в меляикетата, в книгите, в пейгамберите, в ахиретския ден и в съдбата и предписаното от Него. Да вярваме от сърце и потвърдим с език и дела всичко, което е донесъл и предал Пратеника (с.а.с.). И да се отдадем на Аллах Теаля с вярност и признателност към Него.

Уважаеми мюсюлмани!

Всеки човек се ражда с чисто природа, т.е. по фътрат. Което означава, че първично той притежава качества, които го водят към истинската вяра и вършенето на добри дела. Онези, които според своя фътрат са избрали вярата, отдадеността и доброто, те ще получат безкрайните и вечни блага на дженнета. Аллах винаги е със Своите истински вярващи и уповаващи се на Него раби. Наглежда ги и ги пази, никога не ги изоставя сами.

Вярата придава значение на човешкия живот. Всажда на човека съзнание да живее правилно според целта на неговото създаване. Оформя неговото поведение и насочва идеите и решенията му. Прави човека силен, издръжлив и търпелив срещу трудностите, с които се среща. Премахва от него самотата, слабостта и отчаянието. Става причина човек да осъзнае и да се отблагодари за благата, с които е дарен.

Скъпи вярващи!

Вярата в Аллах се реализира в пълния смисъл единствено тогава, когато приложим сюннета на любимия ни Пейгамбер (с.а.с.) във всяка сфера на нашия живот. Пратеника на Аллах, който е определил вярващия като *„човек, от чиято ръка и език хората са в сигурност“* (Несаи), е споменал също редица добри качества като спазване на думата, опазване на повереното, добри отношения към гостите и праведността, които са проявление на неговата вяра. А когато един от сахабиите попитал: „О, Пратенико на Аллах, кажи ми такова нещо, че да не остане необходимост да питам друг след теб за него!?“. Тогава той отговорил: *„Кажи: „Повярвах в Аллах“ и се придържай към правия път...“* (Муслим).

Братя мюсюлмани!

Добрите дела са онези, които поддържат вярата ни жива, а онова, което я усъвършенства, е добрият нрав. Аллах Теаля приветства ония, които вярват и вършат праведни дела заради Неговото задоволство, със следните слова: ***„На всеки вярващ, мъж или жена, който извършва праведно дело, Ние ще отредим прелестен живот. И ще им въздадем отплата по-хубава от онова, което са вършили“*** (ен-Нахл, 16: 97).

А Расулюллах (с.а.с.) е казал: *„Най-добрият сред вярващите е онзи, който е с най-добър характер“* (Тирмизи). Така той е посочил, че връзката между вярата и морала е незаменима.

Скъпи братя!

Вярата и добрите дела са нашият най-добър капитал, който ще ни отведе до милостта на Всемилостивия в съдния ден. Относно това в Свещения Коран се повелява: ***„При онези, които казват: „Аллах е нашият Господар!“ и следват правия път, меляикетата ще слязат: „Не се страхувайте и не скърбете! И се радвайте на дженнета, който ви е обещан!“*** (Фуссилет, 41: 30). Всеки вярващ, който отразява вярата в живота си с праведни дела и добър характер, е адресат за благата вест в този айет. Стига искрено и от сърце да се упъти към своя Господар и при всеки случай каже: ***„Достатъчен ни е Аллах. Колко прекрасен Довереник е Той!“*** (Ал-и Имран, 3: 173).

Уважаеми братя!

Нека осъзнаем цената на нашата вяра. И нека повярваме така, че нашата вяра да издигне душата ни, да заздрави нашия ибадет, да разхубави нашия характер и ни опази от робството на нашите прищевки и его. Нека устрои днешния ни ден, нашето бъдеще и отвъдния ни живот.

Искам да завърша хутбето си със следната дуа на Пейгамбера (с.а.с.): *„Я, Рабби! Дай ни обич към вярата! Разкраси сърцата ни с нея! Стори за нас грозни и необичани неверието и непокорството и ни стори от ония, които следват правия път!“* (Ахмед ибн Ханбел).

CENÂB-I HAK, HER HAK SAHİBİNE HAKKINI VERMİŞTİR

وَفِيٓ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّٓائِلِ وَالْمَحْرُومِ

Aziz Müminler!

Peygamber Efendimiz, hicretten sonra muhacir ile ensarı kardeş ilan etmişti. Aralarında manevi kardeşlik bağı kurduğu sahabiler arasında Selmân-ı Fârisî ile Ebu'd-Derdâ da vardı. Ebu'd-Derdâ, İslam'la şereflendikten sonra Allah'a ibadet dışında hiçbir şeyle meşgul olmamaya karar vermişti. Ticareti bırakmış, hatta ailesini dahi ihmal etmeye başlamıştı. Onun bu durumuna şahit olan Selmân, kardeşi Ebu'd-Derdâ'yı şu sözlerle uyardı: "Rabbinin senin üzerinde hakkı vardır. Nefsinin senin üzerinde hakkı vardır. Ailenin senin üzerinde hakkı vardır. Şu halde her hak sahibine hakkını ver!" Ebu'd-Derdâ, Selmân'ın bu sözlerini Peygamber Efendimize aktarınca, *"Selmân doğru söylemiş"* (Buhârî) buyurdu.

Muhterem Müslümanlar!

Hakkın kaynağı Allah'tır. O, yerin ve göğün mâliki, herşeyin sahibidir. Bizleri yoktan var eden, bizlere sayısız nimetler bahşedendir. Dolayısıyla hakkına en fazla riayet etmemiz gereken de Odur. Peygamber Efendimiz (s.a.s.), Rabbimize karşı sorumluluğumuzu ve bu sorumluluğu yerine getirdiğimizde elde edeceğimiz mükâfatı şöyle haber vermiştir: *"Allah'ın kulları üzerindeki hakkı, kendisine hiçbir şeyi ortak koşmamaları ve O'na ibadet etmeleridir. Bunu yaptıkları takdirde kulların Allah üzerindeki hakkı ise Allah'ın onlara azap etmemesi, onları cennetine koymasıdır."* (Ahmed b. Hanbel).

Kıymetli Müminler!

Allah Teâlâ, kendine kulluğun hemen ardından varlık sebebimiz olan anne babamızın hukukuna dikkat çekmiş ve şöyle buyurmuştur: ***"Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında yaşlanırsa, sakın onlara 'öf!' bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle."*** (el-İsrâ, 17/23).

Anne babaların çocukları üzerinde hakları olduğu gibi çocukların da anne baba üzerinde hakları vardır. Onları helâl lokmayla beslemek, dinine bağlı, vatanına, milletine, insanlığa faydalı, güzel ahlâklı bireyler olarak yetiştirmek çocuklarımızın bizim üzerimizdeki hakkıdır. Nitekim Allah Rasûlü (s.a.s.) bir hadislerinde şöyle buyurmaktadır: *"Hiçbir anne baba, çocuğuna güzel terbiyeden daha kıymetli bir bağışta bulunmamıştır."* (Tirmizî).

Değerli Müslümanlar!

Din, ırk ve cinsiyet farkı olmaksızın her insanın hayat hakkı vardır. Allah'ın çizdiği sınırlar dışında hangi gerekçeyle olursa olsun bir cana kıyılması, kadınların, çocukların, masumların yaşama haklarının ellerinden alınması çok büyük vebaldir. Rabbimiz, bu hususta şöyle buyurur: ***"Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde devamlı kalmak üzere cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır."*** (en-Nisâ, 4/93).

Muhterem Müslümanlar!

Dinimize göre; sadece insanlara değil, hayvanlara da şefkat ve merhametle yaklaşmalıyız. Hayvanlara eziyet etmenin, hayat haklarını hiçe saymanın ahiretteki neticesi hüsrandır. Nitekim Rahmet Peygamberi (s.a.s), bir kediyi hapsedip aç kalarak ölmesine sebep olan bir kadının bu zulmü yüzünden cehenneme gireceğini, buna mukabil susamış bir köpeğe su içiren bir adamdan Allah Teâlâ'nın hoşnut olup onu bağışladığını haber vermiştir.

Aziz Müminler!

Hak ve hakikatin kitabı olan Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyrulur: ***"Takva sahiplerinin mallarında yardım isteyenlerin ve yoksulların belli bir hakkı vardır."*** (ez-Zâriyât, 51/19). Malında ihtiyaç sahiplerinin de hakkı olduğu bilincini taşıyan bir mümin, fakire, yoksula, yetime, kimsesize yardım etmekte bir an bile tereddüt etmez. Harcamalarında ölçülü hareket eder. İsraf ve gösterişten kaçınır. Sadeliği ve kanaatkârlığı tercih eder. Bir lokma ekmekte bile yeryüzü sakinlerinin hakkı olduğunu bilir.

Kıymetli Müminler!

İçinde yaşadığımız topluma karşı da sorumluluklarımız vardır. Bunları yerine getirmek, kul hakkı kadar kamu hakkını da gözetmek hepimizin vazifesidir. Zira hak ihlalleri bir toplumda huzura ve kardeşliğe yönelen en ciddi tehdittir. Şiddete göz yummak, çevreyi kirletmek, trafik kurallarına uymamak, kaçak elektrik kullanmak, stokçuluk yapmak, kamu malına zarar vermek gibi davranışların sonu toplumsal gerilim ve kayıptır. Peygamber Efendimiz bu kaybın ahirete uzanan boyutunu şöyle anlatır: *"Âhiret gününde ne altın ne de gümüş para vardır. Bu nedenle haksızlık yapanın iyilik ve sevapları varsa bunlardan alınıp hak sahibine verilir. Şayet sevabı yoksa mağdur ettiği kişinin günahlarını yüklenir."* (Tirmizî).

Kardeşlerim!

Allah'a döndürüleceğimiz, herkese hak ettiği karşılığın tam olarak verileceği âhiret gününe hazırlanalım. Hakka girmekten, hakkımız olmayanı talep etmekten, hakları sahiplerinden esirgeyerek zulmetmekten Allah'a sığınalım. Samimî bir kul, hürmetkâr bir evlât, şefkatli bir anne baba, vefakâr bir eş olalım. Yaratılanı Yaratan'dan ötürü sevelim ve merhamet edelim!

АЛЛАХ ТЕАЛЯ Е ДАЛ ПРАВОТО НА ВСЕКИ, КОЙТО ИМА ПРАВО

وَفِيٓ أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّآئِلِ وَالْمَحْرُومِ

Скъпи вярващи!

След преселението – хиджрет, Пратеника на Аллах (с.а.с.) обявил мухаджирите и енсарите за побратими. Сред тях били Селман Фариси и Ебу-д-Дерда (р.аххума). След като приел исляма, Ебу-д-Дерда решил да не се занимава с нищо друго освен с ибадет и служене на Аллах. Изоставил търговията и даже започнал да пренебрегва семейството си. Селман, който бил свидетел на това негово положение, предупредил своя брат Ебу-д-Дерда, като казал: „Твоят Господар има право над теб. Душата (и тялото) ти имат право над теб. Семейството ти има право над теб. Тогава отдай правото на всеки, който има право над теб". Когато Ебу-д-Дерда разказал това на Пратеника (с.а.с.), той потвърдил: *„Селман е прав"* (Бухари).

Уважаеми мюсюлмани!

Източникът на правата е Аллах. Той е Притежателя на земята и небесата и на всичко между тях. Той ни е сътворил от нищото и ни е дарил с безброй блага. Затова Той най-много заслужава да отдадем правото Му. Пейгамбера (с.а.с.) ни съобщава за нашите задължения относно Аллах Теаля и за наградите, които ще получим, ако ги изпълним, като казва: *„Правото на Аллах върху Неговите раби е да не Го съдружават с нищо друго и да Му служат. Ако сторят това, тогава правото на рабите върху техния Господар е Той да не ги наказва и да ги въведе в дженнета"* (Ахмед ибн Ханбел).

Скъпи вярващи!

Аллах Теаля след вярата в Неговото единство обърнал внимание върху правото на родителите, които са причината за нашето съществуване, като повелил: ***„И повели твоят Господар да не служите другиму освен Нему, и към родителите – добрина! Ако единият от тях или и двамата достигнат старостта при теб, не им казвай: „Уф!" и не ги навиквай, а им казвай ласкави слова!"*** (ел-Исра, 17: 23).

И както родителите имат права над своите деца, така и децата им имат право над тях. От правата на децата върху нас са: да ги храним с хелял; да са привързани към религията си; да ги възпитаме така, че да бъдат хора с добър характер, в полза на своята родина, народ и цялото човечество. Именно затова Расул-и Екрем (с.а.с.) е казал: *„Няма нещо по-добро, което родителите да са оставили и подарили на своите деца, от добрия характер"* (Тирмизи).

Скъпи мюсюлмани!

Всеки човек има право на живот, без разлика на неговата религия, раса и пол. Убийството на невинни хора – жени, деца и старци, е сред най-големите грехове. Относно това Всевишния е повелил: ***„А за онзи, който умишлено убие вярващ, възмездието му е джехеннемът, там ще пребивава вечно. Аллах му се гневи и го проклина, и за него е приготвил огромно мъчение"*** (ен-Ниса, 4: 93).

Уважаеми мюсюлмани!

Според нашата религия ние трябва да се отнасяме добре не само към хората, а и към животните. Изтезаването на животните и незачитането на тяхното право на живот в съдния ден ще има лоши последствия за нас. Защото Пратеника на Аллах (с.а.с.) ни съобщава, че една жена ще влезе в джехеннема заради котка, която затворила и оставила да умре от глад и жажда, в замяна на това мъж ще влезе в дженнета поради това, че утолил жаждата на куче в горещ летен ден. (Бухари)

Скъпи братя!

В Книгата на истината – Свещения Коран, се повелява: ***„и от имотите си заделяха за просяка и нуждаещия се"*** (ез-Зарийат, 51: 19).

Вярващият, който осъзнава, че бедните имат право в неговото имане, никога няма да се поколебае да помогне на сиромасите, сираците и самотните. Винаги ще бъде пестелив в своите разходи, ще избягва разточителството и ще предпочита обикновения живот. И знае, че всички обитателите на този свят имат право във всеки залък хляб.

Скъпи вярващи!

Ние имаме задължения както към индивидите, така и към обществото, в което живеем. Всички ние сме длъжни да следим и изпълним тези задължения, защото те са право на това общество. А отнемането на правата е най-голямата опасност, заплашваща спокойствието на хората. Пренебрегването на насилието; замърсяването на околната среда; неспазването на правилата за движение по пътя; кражбата на електричество; повреждането на общественото имущество и подобни на тези действия – всички тези неща водят до обществена загуба, за която Пратеника на Аллах (с.а.с.) е казал: *„В съдния ден няма нито златни, нито сребърни монети. Така че човекът, който е сторил неправда, ще заплаща на онзи, който е угнетил, с неговите добрини, а ако няма такива, в замяна ще се нагърби с неговите грехове"* (Тирмизи).

Братя мюсюлмани!

Нека всички ние се подготвим за деня, в който всички ще се върнем при Аллах и в който всеки ще получи онова, което е заслужил. Аллах да ни опази от чуждите права. И нека всички ние бъдем искрени раби на Аллах; покорни деца на родителите си, деца; състрадателни родители и верни съпрузи... Да обичаме творенията поради техния Творец и да бъдем милосърдни към всички тях.